

[Heick.]

øst for Ribe. Hvorfor staten så ikke kræver sin påståede ret længere vestpå, er en historie for sig. Dette forhold har gennem de senere år givet anledning til mange gnidninger og til en retssag, som 114 lodsejere stod bag, men som staten vandt. Af retsagens akter fremgår, at staten havde denne fiskeriret inden 1864. Det har ikke været muligt at få oplyst, hvordan eller nøjagtigt hvornår staten har fået denne ret. Jeg står her med et fæstebrev på en af lodsøjernes gårde, som er udskrevet i 1841, og heri nævnes udtrykkeligt, at den pågældende som bredejer havde fiskeriretten. Siden udlejede staten, uden at man ved på hvilket grundlag, uden videre fiskeriretten. Det var sandsynligvis en rask mand i et regeringskontor, der fandt, at staten kunne bruge denne lille indtægt her, og da ingen protesterede, havde staten den i Jydske Lov nævnte særlige adkomst. Denne blev overtaget af den preussiske stat, som ved genforeningen havde udlejet fiskeriretten med tilhørende færdselsret på den vel ca. 50 km lange åstrækning for 200 mark årligt. Lejemålet fortsatte med den danske stat ved domæneforvaltningen for 200 kr. om året. Ifølge udvalgsbetænkningen er dette beløb nu steget til 1 650 kr. om året.

I udvalgsbetænkningen er man gået uden om spørgsmålet, idet det hævdes, at kommissoriet ikke omfatter forhold, hvor staten har fiskeriretten. Jeg mener dog, at vi anstændigvis ikke kan forlange, at kommunerne skal give afkald på en ret, uden at stille det samme krav til staten. Der er også en spagfærdig bemærkning herom i betænkningen, hvor der peges på denne mulighed „med eller uden erstatning“, som det hedder. For åernes vedkommende vil jeg mene det bør være uden erstatning. Domstolene har imidlertid givet staten medhold i, at den har denne ret. Der er blot ingen, der ved, hvordan den har fået den. I forslaget om ålegårde foreslås rettigheder med de såkaldt knap helt lovlige fangstredskaber inddraget af staten imod, at der betales de nuværende rettighedsindehavere 11 gange gennemsnittet af nogle års nettoindtægt. Da statens fiskeriret her er fastslået af domstolene, men dog med hensyn til oprindelse fortaber sig i

mørket og øjensynlig stammer fra et kup, som der ikke i tide er blevet protesteret imod, vil den erstatning, som lodsejerne ved de aktuelle strækninger af Gelsaa, Brønsaa og Rejsby bør betale staten for fiskerirettighederne, ligge et sted mellem 0 og 11 gange årslejen, hvis der overhovedet bør ydes erstatning.

Jeg foreslår dette spørgsmål samt spørgsmålet om statens fiskerirettigheder i ferskvandssøerne i Sønderjylland og spørgsmålet om vandløbene i kogene drøftet i et udvalg. Drøftelsen kan måske finde sted i det udvalg, der bliver nedsat til drøftelse af ålegårdsretten. Hvis man ikke mener det, kan det ske i et særligt udvalg, men jeg vil tro, at det kan henvises til det nævnte udvalg.

Baagø-Hausen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Clausen (Olufskjær), er forhindret i at være tilstede, har jeg lovet at sige et par ord om dette lovforslag. I vort parti er vi indstillet på at gennemføre forslaget, og vi gør det med glæde, ikke mindst fordi vi ved, at det er gennemarbejdet så grundigt, som betænkningen vidner om, fordi de repræsentanter for Sønderjylland, som har sæde her i det høje ting, har arbejdet meget for denne sag og har ønsket at få den fremmet, og fordi man enstemmigt i det nedsatte udvalg har tiltrådt dette forslag. Vi mener dog ligesom den foregående ordfører, det ærede medlem hr. Heick, at det vist vil være rigtigt at henvise forslaget til et udvalg, og vi ser med glæde, om det bliver det samme udvalg, som lovforslaget om ålegårdsretten er henvist til. Det kunne være, at der var enkelte spørgsmål, som man også udefra ønskede at rejse overfor et sådant udvalg i en sag af denne art. Vi foreslår altså, at sagen henvises til udvalg, men er på forhånd velvilligt indstillet overfor sagen.

A. C. Normann: Mit parti billiger, at de samme bestemmelser, som gælder i det øvrige land, kommer til at gælde også i Sønderjylland både hvad rettigheder og ejerforhold og hvad § 8's bestemmelse om spærre- og fangstredskaber angår. Jeg erindrer meget godt diskussionen i 1951. Det var egentlig forstemmende, at vi dengang ikke kunne skride til en afløsning af de